

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/173/2021
Identifikačné číslo spisu:	8817208653
Dátum vydania rozhodnutia:	22.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8817208653.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Intrum Slovakia s.r.o., Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanému U. B., narodenému XX. L. XXXX, B. XX, o zaplatenie 5 601,22 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 10Csp/159/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 9. júna 2020 sp. zn. 13CoCsp/1/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 5. februára 2019 č. k. 10Csp/159/2017 - 72 vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2 871,19 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 17. decembra 2016 do zaplatenia, v prospech účtu špecifikovaného vo výrokovej časti, a to v splátkach po 50 € mesačne, pričom každá zo splátok bude splatná vždy do posledného dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku. Omeškaním so zaplatením ktorejkoľvek splátky sa stáva splatným celý dlh. Vo výroku II. súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Vo výroku III. rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 39, § 41, § 52 ods. 1 a ods. 2, § 53 ods. 1 až ods. 3, § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a ods. 2, § 517 ods. 1 a ods. 2, § 524 ods. 1 a ods. 2, § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 261 ods. 3 písm. d), § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993, § 232 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobkyne a žalovaným bola dňa 23. apríla 2014 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobkyne poskytol žalovanému úver vo výške

4 400 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 120 mesačných splátkach, a to vo výške 89,93 eur mesačne, a to k 20temu dňu v kalendárnom mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola 20. júna 2014 a konečná splatnosť úveru bola 20. mája 2024. Nakoľko žalovaný porušil zmluvu tým, že ju riadne nesplácal, právny predchodca žalobkyne vyhlásil mimoriadnu splatnosť k 22. novembru 2016. Súd preskúmaním zmluvy zistil, že v zmluve absentuje správne uvedenie jej podstatnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch a to celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. V zmluve je pri celkovej čiastke spojenej s úverom uvedená suma 10 793,22 eur, tento číselný údaj je však nesprávny a zrejme zavádzajúci. Ďalej mal súd za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška mesačnej splátky. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška celkovej mesačnej splátky bez rozdelenia istiny a úrokov. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorého výška v danom prípade predstavovala 21,90 % ročne. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v 04/2015 činil úrok 10,43% p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Súd dospel k záveru, že v danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka považoval zmluvu o úvere v časti odplaty za neplatný právny úkon. Súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú v zmysle § 41 Občianskeho zákonníka. Súd zároveň uviedol, že uplatnené poplatky, t. j. ako uviedla vo vyjadrení žalobkyňa - 87,16 eur za správu úveru, 3,04% za poistenie úveru a poplatok za vystavenie upomienky vo výške 25 eur, sú neprijateľné zmluvné podmienky v rozpore so spotrebiteľským právom, ktoré spôsobujú výraznú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami dodávateľa finančnej služby a spotrebiteľa, nakoľko jednoznačne zvýhodňujú len dodávateľa a uvedené platby ďalej umelo navyšujú už aj tak dosť vysokú úrokovú mieru. Pôvodný žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 4 400 eur, pričom žalovaný uhradil celkovo sumu 1 528,81 eur, ktorú celú úhradu započítal na úhradu istiny v zmysle § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, preto pri súčasnom závere o absolútnej neplatnosti o výške úrokov z úveru súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 2 871,19 eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Proti uvedenému rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 9. júna 2020 sp. zn. 13CoCsp/1/2020 vo výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). Vo výroku II. stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 282, § 285 a § 300 CSP. Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ako aj právnym posúdením uplatneného nároku súdom prvej inštancie a následne uplatnenými odvolacími námietkami odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval v konaní správne, správne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Odvolací súd v plnom rozsahu poukázal na vecne správne právne závery súdu prvej inštancie. Odvolací súd dodal, že je potrebné dôsledne odlišovať účinky procesného uznania nároku od hmotnoprávneho uznania dlhu. V posudzovanom prípade došlo k procesnému uznaniu žalobkyňou uplatneného nároku samotným žalovaným, pre platnosť ktorého sa nevyžaduje splnenie hmotnoprávnych predpokladov pre uznanie dlhu vyjadrených v § 558 Občianskeho zákonníka, avšak v sporoch s ochranou slabšej strany je potrebné pristúpiť k vyhodnoteniu procesných predpokladov uznania dlhu pred súdom. Odvolací súd poukázal na bod 25. rozsudku Súdneho dvora z 11. marca 2020 vo veci C 511/17, z ktorého vyplýva, že s cieľom zabezpečiť ochranu vyžadovanú uvedenou smernicou môže byť nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, nezávislým od samotných strán. Odvolací súd zároveň poukázal na správne aplikovanie § 282 CSP v priamom spojení s § 300 CSP pri spore s ochranou slabšej strany. Odvolací súd uviedol, že v tomto ustanovení sú vyjadrené dve zásadné

pravidlá aplikácie všeobecných ustanovení o konaní, a to pravidlo subsidiarity a pravidlo primeranosti. V tomto kontexte je podstatné pravidlo primeranosti, ktoré podmieňuje aplikáciu všeobecných ustanovení o konaní so zreteľom na charakter spotrebiteľského sporu, vo svetle zvýšenej protektívnej ingerencie súdu v týchto druhoch sporov. Z tohto pohľadu odvolací súd u spotrebiteľa nevyhlásil aplikáciu ustanovenia § 282 CSP, avšak toto ustanovenie sporového poriadku možno v spore s ochranou slabšej strany - spotrebiteľa aplikovať len za predpokladu, že uznávací prejav vôle spotrebiteľa pred súdom bude informovaný, tak ako odvolací súd nižšie špecifikuje. Vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolací súd uviedol, že vyjadrenie žalovaného na pojednávaní konanom 5. februára 2019 nemožno považovať za taký prejav vôle, ktorý by vyvolával právne účinky predpokladané § 282 CSP. Žalovaný v priebehu sporu pred súdom prvej inštancie, na danom pojednávaní síce uznal nárok žalobkyne a žiadal, aby mohol splácať v pravidelných mesačných splátkach, avšak zo zápisnice ako ani zo zvukového záznamu z pojednávania nie je zrejmé v akej výške nárok uznáva a ani skutočnosť, že by bol súdom prvej inštancie pred položením otázky smerujúcej k uznaniu nároku poučený o tomto procesnom inštitúte a jeho následkoch tak ako to vyžaduje § 292 písm. b) CSP. V spotrebiteľských sporoch možno za relevantný považovať iba informovaný uznávací prejav vôle spotrebiteľa. Za takýto možno považovať iba taký prejav, ku ktorému spotrebiteľ pristúpil až potom, čo súd prvej inštancie riadne a preukázateľne vykonal poučenie podľa § 292 písm. b) CSP, teda vhodným spôsobom, nie len v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, no najmä aj o iných možnostiach procesnej obrany (iných možnostiach potrebných na účelné bránenie jeho práv), tak aby boli spotrebiteľovi zrejmé rozsiahle následky procesného uznania žalobcom uplatneného nároku. Zároveň by takéto poučenie malo vytvoriť predpoklad pre vyvrátenie častokrát mylnej predstavy spotrebiteľa, že inak nemá možnosť žiadať súd o zaplatenie dlhu v súdom určených splátkach. Odvolací súd uviedol, že úkon žalovaného je potrebné posudzovať s ohľadom na celý jeho obsah. Z vyjadrenia žalovaného v podstate vyplýva, že si je vedomý existencie dlhu (výšku dlhu však v ústnom prednese nekonkretizoval) a žiada možnosť jeho postupného splatenia. V prípade spotrebiteľských sporov zároveň nie je uznanie dlhu žalovaným ako spotrebiteľom pred súdom takou skutočnosťou, ktorá by zbavovala súd povinnosti preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je právnym základom uplatneného nároku z toho hľadiska, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky alebo či nie je potrebné a nutné prihliadnuť na oslabenie práva veriteľa voči spotrebiteľovi. Priečilo by sa zásade spravodlivosti, ak by v konaní pasívni spotrebiteľia boli zvýhodňovaní voči spotrebiteľom, ktorí dlh pred súdom uznávajú a to častokrát len z obavy, že v opačnom prípade im nebude umožnené uhradiť dlh v splátkach, z dôvodu neinformovanosti, neznalosti svojich práv, pocitu bezmocnosti voči dodávateľovi, ktorý je v konaní právne zastúpený. Aj v tomto prípade okolnosti nasvedčujú tomu, že žalovaný existenciu dlhu nespochybňoval, ale svoje vyjadrenie na pojednávaní, že dlh uznáva, však formuloval bez akéhokoľvek poučenia súdu o procesnom inštitúte uznania dlhu a jeho následkoch (o iných možnostiach potrebných na účelné bránenie práv), so snahou o docielenie možnosti úhrady svojho dlhu v splátkach. Aj zo samotného odôvodnenia súdu prvej inštancie je zrejmé, že tento prejav o uznaní dlhu spotrebiteľom nebol súdom zohľadnený ako taký prejav vôle, ktorý by vyvolával právne účinky predpokladané § 282 CSP, ale ako prejav ktorý poskytol súdu prehľad o splnení základných predpokladov pre samotnú existenciu dlhu, ktorého výšku následne považoval súd prvej inštancie za potrebné ďalej skúmať a to z dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Vzhľadom na uvedené odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie nepostupoval v rozpore s § 282 CSP, keď vo veci nerozhodol rozsudkom pre uznanie, svojím postupom plne rešpektoval a splnil povinnosť vyplývajúcu mu z právnej normy zameranej na ochranu spotrebiteľa. Odvolací súd zároveň dospel k záveru, že správne výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti zodpovedá aj správny výrok o trovách konania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Dovolateľka namietala, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). V tejto súvislosti v podanom dovolaní namietala, že odvolací súd mal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, keď súd prvej inštancie mal vo veci rozhodnúť rozsudkom pre uznanie. Mala za to, že odvolací súd napadnutým rozsudkom potvrdil a zopakoval nesprávny procesný postup súdu I. inštancie, ktorý nevydal rozsudok pre uznanie podľa § 282 CSP. Poukázala, že Civilný sporový poriadok nezakladá nijaké osobitné podmienky pre procesné uznanie

nároku spotrebiteľom a odvolacím súdom uvádzaný termín informovaný uznávací prejav vôle spotrebiteľa nemá oporu v zákone. Uviedla, že uznanie nároku je procesným právom žalovaného a súd je povinný ho bez výhrad akceptovať. Dovolateľka navrhovala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobkyňa, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

7.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti.

11. Dovolateľka namietala, že procesným postupom súdov nižšej inštancie došlo k zásahu do jej práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny

proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Žalobkyňa v súvislosti s vadou § 420 písm. f) CSP vytýkala nesprávny procesný postup súdov nižšej inštancie, keď v danej veci mal byť vydaný rozsudok pre uznanie nároku v zmysle § 282 CSP. Pričom odvolací súd pochybenie súdu prvej inštancie nenapravil.

13. Podľa § 282 CSP, ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

14. Súd nižšej inštancie v danom prípade nevzhladil splnenie podmienok na postup v zmysle § 282 CSP. Odvolací súd dospel k záveru, že u spotrebiteľa nie je vylúčená aplikácia ustanovenia § 282 CSP, avšak toto ustanovenie sporového poriadku možno v spore s ochranou slabšej strany - spotrebiteľa aplikovať len za predpokladu, že uznávací prejav vôle spotrebiteľa pred súdom bude informovaný, tak ako odvolací súd nižšie špecifikuje. Odvolací súd dospel k záveru, že vyjadrenie žalovaného na pojednávaní konanom 5. februára 2019 nemožno považovať za taký prejav vôle, ktorý by vyvolával právne účinky predpokladané § 282 CSP. Žalovaný v priebehu sporu pred súdom prvej inštancie, na danom pojednávaní síce uznal nárok žalobkyne a žiadal, aby mohol splácať v pravidelných mesačných splátkach, avšak zo zápisnice ako ani zo zvukového záznamu z pojednávania nie je zrejmé v akej výške nárok uznáva a ani skutočnosť, že by bol súdom prvej inštancie pred položením otázky smerujúcej k uznaniu nároku poučený o tomto procesnom inštitúte a jeho následkoch tak ako to vyžaduje § 292 písm. b) CSP. V spotrebiteľských sporoch možno za relevantný považovať iba informovaný uznávací prejav vôle spotrebiteľa. Za takýto možno považovať iba taký prejav, ku ktorému spotrebiteľ pristúpil až potom, čo súd prvej inštancie riadne a preukázateľne vykonal poučenie podľa § 292 písm. b) CSP, teda vhodným spôsobom, nie len v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, no najmä aj o iných možnostiach procesnej obrany (iných možnostiach potrebných na účelné bránenie jeho práv), tak aby boli spotrebiteľovi zrejmé rozsiahle následky procesného uznania žalobcom uplatneného nároku. Zároveň by takéto poučenie malo vytvoriť predpoklad pre vyvrátenie častokrát mylnej predstavy spotrebiteľa, že inak nemá možnosť žiadať súd o zaplatenie dlhu v súdom určených splátkach. Odvolací súd uviedol, že úkon žalovaného je potrebné posudzovať s ohľadom na celý jeho obsah. Z vyjadrenia žalovaného v podstate vyplýva, že si je vedomý existencie dlhu (výšku dlhu však v ústnom prednese nekonkretizoval) a žiada možnosť jeho postupného splatenia. Okolnosti prípadu nasvedčujú tomu, že žalovaný existenciu dlhu nespochybňoval, ale svoje vyjadrenie na pojednávaní, že dlh uznáva, však formuloval bez akéhokoľvek poučenia súdu o procesnom inštitúte uznania dlhu a jeho následkoch (o iných možnostiach potrebných na účelné bránenie práv), so snahou o docielenie možnosti úhrady svojho dlhu v splátkach. Aj zo samotného odôvodnenia súdu prvej inštancie je zrejmé, že tento prejav o uznaní dlhu spotrebiteľom nebol súdom zohľadnený ako taký prejav vôle, ktorý by vyvolával právne účinky predpokladané § 282 CSP, ale ako prejav ktorý poskytol súdu prehľad o splnení základných predpokladov pre samotnú existenciu dlhu, ktorého výšku následne považoval súd prvej inštancie za potrebné ďalej skúmať a to z dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie.

15. Dovolací súd v súvislosti s dovolacími námietkami žalobkyne poukazuje na judikát R 25/2022, ktorého právna veta znie: „v spotrebiteľskom spore možno za relevantný prejav spotrebiteľa, že uznáva nárok dodávateľa (§ 282 Civilného sporového poriadku) považovať iba jednoznačný, pochybnosti nevyvolávajúci prejav spotrebiteľa, ku ktorému pristúpil až po osobitnom poučení súdom v zmysle § 292 písm. b) Civilného sporového poriadku. Bez takéhoto poučenia súdom samo vyjadrenie spotrebiteľa, že „si je vedomý dlhu“ a „chce dlžnú sumu zaplatiť“ nemožno považovať za uznanie nároku.“

15.1. Dovolací súd zároveň poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. novembra 1996, publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 69/1996, v zmysle ktorého rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku môže súd rozhodnúť len vtedy, ak je prejav účastníka natoľko určitý, že z neho možno urobiť nepochybný záver, že úkon smeruje k uznaniu nároku alebo vzdaniu sa nároku. Podľa R 13/1988 uznanie nároku účastníkom v priebehu občianskeho súdneho konania musí súd

zhodnotiť v zmysle ustanovenia § 132 OSP (teraz § 191 CSP, pozn.), teda v súvislosti s výsledkami vykonaného dokazovania, prihliadajúc na všetko, čo vyšlo za konania najavo.

15.2. Najvyšší sud taktiež v rozhodnutí z 27. januára 2021 sp. zn. 9Cdo/9/2020 uviedol, že: „určitosť písomného prejavu vôle je objektívnou kategóriou a takýto prejav by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu ani u tretích osôb. Pri uznaní nároku je potrebné, aby sporová strana pred súdom písomne uznala, že splní svoj dlh, uviedla dôvod jeho vzniku a výšku (rozsah), v akej ho uznáva. Tu si je potrebné uvedomiť, že pokiaľ hovoríme o „uznaní dlhu“, ide tu striktne formálne o „uznanie zaplatenia dlhu“, kladie sa dôraz na samotné zaplatenie a nie na dlh ako taký (nie na existenciu dlhu). K platnému uznaniu dlhu (§ 558 Občianskeho zákonníka) je mimo všeobecných náležitostí (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka) potrebné, aby tento jednostranný právny úkon dlžník učinil písomnou formou, vyjadril v ňom prísľub zaplatiť dlh a uviedol dôvod a jeho výšku (obdobne tuzemská súdna prax napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky 3Cdo 79/2005, 4MCdo 1/2007, 4Cdo 116/2009, 8 MCdo 1/2014 ale i cudzozemská súdna prax napr. Najvyšší súd Českej republiky 33 Cdo 948/2008, 33Cdo 3496/2011, 33Cdo 1702/2015, obdobne i právna teória Števček, M., Dulák, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kol. Občiansky zákonník II., 2, vydanie. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2019, § 558, 2080- 2083 a 2086-2091 s.).“

16. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný na pojednávaní konanom 5. februára 2019 uviedol, že uznáva nárok s tým, že vzhľadom na jeho situáciu požadoval plnenie v mesačných splátkach po 50 eur uvedeného prejavu žalovaného však nie je zrejmé v akej výške nárok uznáva, prejav žalovaného nie je dostatočne určitý a jasný tak, aby z neho bolo možné usúdiť, že jeho úmyslom bolo skutočne uznanie základu aj výšky nároku, s tým, že z vyjadrenia žalovaného prevažne vyplýva žiadosť o plnenie dlhu v mesačných splátkach. Dovolací súd poukazuje, že uznanie nároku musí zahŕňať uznanie základu nároku i jeho výšky. Zároveň z obsahu spisu nevyplýva skutočnosť, že by bol žalovaný súdom prvej inštancie pred vyjadrením sa k žalobe poučený o tomto procesnom inštitúte (uznania nároku) a jeho následkoch tak ako to vyžaduje § 292 písm. b) CSP.

17. V zmysle vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že postup súdov nižšej inštancie, keď nepostupovali v zmysle ustanovenia § 282 CSP, bol správny, nakoľko neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre uznanie nároku, keďže prejav žalovaného - spotrebiteľa (ktorého prejav nebol dostatočne určitý, a ktorý nebol poučený súdom v zmysle § 292 písm. b) CSP) nebolo možné považovať za uznanie nároku. Žalobkyňa preto neopodstatnene namietala existenciu vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

18. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, preto dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

19. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.